

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska stanowi realizację upoważnienia zawartego w art. 124 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, 730, 1403) do określenia szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy i prowadzenia składowiska odpadów, jakim odpowiadają poszczególne typy składowisk odpadów, a także zakresu, czasu i częstotliwości oraz sposobu i warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów.

Istnieje potrzeba doprecyzowania niektórych przepisów obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. poz. 523), m. in. w zakresie wymagań dotyczących lokalizacji, budowy i prowadzenia składowisk odpadów oraz prowadzenia monitoringu składowisk odpadów. Rozporządzenie to wydano w związku z uchwaleniem w 2012 roku nowej ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 21 oraz z 2017 r. poz. 2422), a w konsekwencji wygaśnięcia upoważnień z dotychczasowej ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr. 185, poz. 1243, z późn. zm.).

W trakcie trwających w 2013 r. prac nad nowym rozporządzeniem Ministra Środowiska z uwagi na pilną potrzebę dokonania transpozycji dyrektywy 2011/97/UE z dnia 5 grudnia 2011 r. zmieniającej dyrektywę 1999/31/WE w odniesieniu do szczegółowych kryteriów składowania rtęci metalicznej uznanej za odpady (Dz. Urz. UE L 328 z 10.12.2011, str. 49-52) oraz konieczność opublikowania i notyfikacji rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie składowisk odpadów w Krajowej Bazie Środków Wykonawczych przed 10 maja 2013 r. (zobowiązanie KSE), z projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie składowisk odpadów (w 2013 r.) zostały usunięte wszelkie zmiany merytoryczne wynikłe z przyjęcia uwag i propozycji zgłoszonych w toku konsultacji publicznych i uzgodnień międzyresortowych oraz zmiany dostosowujące przepisy wykonawcze do nowej ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach – pozostawiając jedynie zmiany dotyczące transpozycji ww. dyrektywy.

W konsekwencji w wydanym w dniu 30 kwietnia 2013 r. rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie składowisk odpadów pozostały przepisy merytorycznie odpowiadające przepisom wówczas obowiązującym w tym zakresie, które znajdowały się w:

- 1) rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowiska odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549 oraz z 2009 r. Nr 39, poz. 320);
- 2) rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858 oraz z 2010 r. Nr 238, poz. 1588).

Niniejszy projekt rozporządzenia zawiera zmiany i propozycje zgłaszane i pozytywnie rozpatrzone w trakcie konsultacji publicznych oraz uzgodnień międzyresortowych rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów.

Szczegółowe zmiany merytoryczne wprowadzone w stosunku do przepisów obowiązujących.

W niniejszym projekcie rozporządzenia w § 2 w przepisach dotyczących obszarów, na których składowiska odpadów nie mogą być lokalizowane, dostosowano dotychczasowe przepisy do przepisów ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1056). Rozszerzono przepis określający, że składowisk odpadów nie można lokalizować również na glebach klasy bonitacji III oraz na glebach pochodzenia organicznego, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161). Ponadto brzmienie przepisu § 2 ust. 3 dostosowano do nomenklatury stosowanej w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w związku z czym wskazano, że minimalna odległość składowiska odpadów od budynków jest ustalana zgodnie z raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla składowiska odpadów.

W projekcie rozporządzenia (§ 3 ust. 1) zostało dookreślone wykorzystanie wymaganej dokumentacji geologiczno-inżynierskiej i dokumentacji hydrogeologicznej oraz wyników badań hydrologicznych, a mianowicie przy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W obecnym brzmieniu przepis nie precyzuje, jaką dokumentację wnioskodawca ma załączyć np. do wniosku o wydanie decyzji środowiskowej. Z uwagi na zakres przedmiotowy zmienianego rozporządzenia, zgodnie z art. 90 ustawy Prawo geologiczne i górnicze (P.g.g.), w odniesieniu do dokumentacji hydrogeologicznej przepis ten dotyczy sporządzenia ww. dokumentacji w celu określenia warunków hydrogeologicznych związanych z zamierzonym składowaniem odpadów na powierzchni (art. 90 ust. 1 pkt 2 lit. f P.g.g.). Zgodnie z art. 91 ust. 1 pkt 4 P.g.g., dokumentację geologiczno-inżynierską sporządza się w celu określenia warunków geologiczno-inżynierskich na potrzeby składowania odpadów na powierzchni. Zasadne jest zatem sporządzanie rodzaju dokumentacji hydrogeologicznej i geologiczno-inżynierskiej właściwej dla przedsięwzięć związanych ze składowaniem odpadów na powierzchni. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej (Dz. U. poz. 2033), różne typy dokumentacji zawierają odmienne dane.

W § 3 ust. 2 pkt 2 projektu rozporządzenia dookreślono „okres wielolecia” na trwający przynajmniej 30 lat, z którego określa się średnią roczną wielkość opadów.

W § 3 ust. 3 projektu rozporządzenia powołuje się na minimalną odległość składowiska odpadów od różnych rodzajów budynków: mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej zdefiniowanych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2019 r. poz. 1065) wydanym na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

Ponadto, w § 4 ust. 5 projektu rozporządzenia doprecyzowano wymagania dla wykonania sztucznej bariery geologicznej poprzez doprecyzowanie, że w miejscach gdzie naturalna

bariera geologiczna nie spełnia określonych wymagań i nie posiada ciągłości w jednorodności uzupełnia się ją o sztucznie wykonaną barierę geologiczną o określonych wymaganiach.

W § 8 ust. 1 projektu rozporządzenia proponuje się dodanie warunku, że instalacja do odprowadzania gazu składowiskowego musi być zaprojektowana w taki sposób, aby zapewnić jej prawidłowe funkcjonowanie po zakończeniu eksploatacji składowiska. Będzie to wymagało od projektanta uwzględnienia zjawisk związanych z prowadzeniem rekultywacji i osiadaniem składowiska.

W § 8 ust. 2 projektu rozporządzenia, biorąc pod uwagę przepisy dyrektywy 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów, rozszerzono sposób postępowania z gazem składowiskowym poprzez dookreślenie, że poddaje się go obróbce. Dotychczas obowiązujący zapis nakazywał oczyszczanie gazu składowiskowego, co po dokonanej zmianie przepisu zawierać się będzie w jego obróbce.

W zmianie § 9 projektu rozporządzenia proponuje się doprecyzowanie przepisu w zakresie zabezpieczenia składowiska odpadów w sposób uniemożliwiający nielegalny dowóz odpadów na składowisko. W aktualnie obowiązującym brzmieniu przepis, zdaniem Inspekcji Ochrony Środowiska, pozostawia swobodę interpretacyjną.

W § 13 projektu rozporządzenia wprowadzono dodatkowy wymóg, że eksploatacja składowiska odpadów powinna zapewniać także przeciwdziałanie niekontrolowanym emisjom gazu składowiskowego, nagromadzeniu gazu składowiskowego w masie odpadów, uciążliwościom odorowym”. Zaproponowana zmiana ma na celu rozszerzenie zjawisk związanych z emisją biogazu o sytuacje, w których nagromadzony w masie gaz składowiskowy może być przyczyną pożaru na składowisku. Stanowi to zagrożenie dla okolicznych mieszkańców, zarówno bezpośrednio w związku z pożarem, jak i pośrednio w związku z wystąpieniem niekontrolowanej emisji zanieczyszczeń do powietrza, wód i do ziemi. Dodatkowo w związku z nasilającym się zjawiskiem pożarów odpadów szczególna dbałość o poprawność prowadzenia procesu unieszkodliwiania odpadów przez składowanie oraz utrzymanie drożności instalacji do ujmowania gazu składowiskowego jest bardzo ważnym elementem eksploatacji składowiska.

W § 15 ust. 2 projektu rozporządzenia doprecyzowano obliczanie powierzchni kwater dla składowisk odpadów niebezpiecznych oraz aspekty jakie należy uwzględnić przy rekultywacji tych składowisk odpadów.

W § 17 projektu rozporządzenia, uwzględniając przepisy dyrektywy 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów, dodano minimalne warunki dla okrywy rekultywacyjnej dla składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne - dotyczące warstwy drenażowej i wierzchniej warstwy ziemnej. W dotychczasowych przepisach warunki te wynikały pośrednio z treści załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów.

Istotnym doprecyzowaniem jest wprowadzenie wymagania, że składowisko zabezpiecza się w sposób minimalizujący powstawanie osuwisk warstwy biologicznej. Należy podkreślić, że nieprawidłowo wykonana warstwa biologiczna powoduje, że na składowisku nie można wprowadzić nasadzeń roślin. Wpływa to na zakłócenia w bilansie wodnym składowiska oraz może powodować uszkodzenia warstwy izolacyjnej, co może w konsekwencji prowadzić do niekontrolowanej emisji gazu składowiskowego.

W § 17a projektu rozporządzenia dodano możliwość wykorzystania do budowy skarp, kształtowania korony składowiska i wykonania okrywy rekultywacyjnej oprócz rodzajów odpadów ściśle określonych w załączniku 2 do projektu rozporządzenia, także odpadów obojętnych wymienionych w załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia. W znaczący sposób umożliwi to zarządzającym składowiskami odpadów zastąpienie dotychczas stosowanych materiałów, materiałami będącymi odpadami przeznaczonymi do odzysku.

W § 18 projektu rozporządzenia doprecyzowano kwestię opiniowania wymaganej ekspertyzy sanitarnej. Zgodnie z art. 3 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2019 r., poz. 59), do zakresu działania inspekcji w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy w szczególności uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, a także uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych. Ekspertyzę sanitarną, w przypadku planów skrócenia zakazu wykonywania określonych prac na zamkniętym i zrekultywowanym składowisku odpadów, obowiązany jest przygotować zarządzający składowiskiem odpadów i uzgodnić ją z państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym. Doprecyzowano co ekspertyza sanitarna powinna zawierać, a mianowicie określenie czy składowisko odpadów w aktualnie rozpatrywanym czasie nie jest zagrożeniem pod względem higienicznym i zdrowotnym, a także informacje czy zamierzone (planowane) do wykonania na zamkniętym i zrekultywowanym składowisku odpadów prace również nie będą takiego zagrożenia stwarzać. Ponadto z ust. 2 tego przepisu usunięto odesłanie do decyzji o wyrażeniu zgody na zamknięcie składowiska odpadów, gdyż działania które określone zostały w § 18 projektu rozporządzenia będą następowały po zakończeniu rekultywacji, a ewentualne zmiany, jakie będą niezbędne do uwzględnienia, następować będą, zgodnie z przepisami ustawy o odpadach, ewentualnie w instrukcji prowadzenia składowiska odpadów (o ile zamierzone prace wpływać będą na prowadzenie obiektu jakim jest składowisko). W przeciwnym wypadku działania podlegać będą pod przepisy o ochronie środowiska czy też przepisy z zakresu prawa budowlanego.

W § 19 ust. 4 projektu rozporządzenia nastąpiło doprecyzowanie kwestii poziomu zakończenia składowania odpadów azbestu, które zakończyć się powinno na 2 m w odniesieniu do naturalnego poziomu terenu otoczenia.

W § 21 ust. 4 projektu rozporządzenia doprecyzowano, że monitoring parametrów wskaźnikowych wymienionych w tym przepisie dotyczy zarówno składowisk przyjmujących odpady komunalne, jak i (w konsekwencji przetwarzania odpadów komunalnych) składowisk przyjmujących odpady pochodzące z przetwarzania odpadów komunalnych.

W przepisie § 21 ust. 6 projektu rozporządzenia dodano, oprócz przeprowadzania badań przez laboratoria badawcze, o których mowa w art. 147a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, także konieczność pobierania próbek do badań przez te laboratoria.

Zmiana ta ma na celu doprowadzenie do sytuacji, w której badania monitoringowe wykonywane będą w sposób rzetelny. Wykonanie badań przez laboratoria posiadające akredytację na konkretną metodykę badawczą pozwoli na uzyskanie wyników miarodajnych i porównywalnych. Taka propozycja ma na celu wyeliminowanie problemu nieuczciwych

laboratoriów, które posługując się jedynie certyfikatem systemu zarządzania jakością wykonują badania nierzetelne. Problem nieprawidłowości w badaniach wykonywanych w zakresie gospodarki odpadami zidentyfikował GIOŚ w trakcie prowadzonych kontroli.

W § 24 ust. 7 projektu rozporządzenia z uwagi na fakt, że zarówno emisja jak i skład gazu składowiskowego odbywa się w tych samych miejscach, uwzględniono w tym przepisie kwestię pomiaru składu gazu składowiskowego.

W załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia dodane zostały rodzaje odpadów o kodach ex 06 03 99, 06 05 03, 10 01 03, 10 01 05, 10 01 80, które można wykorzystać pod określonymi warunkami na składowiskach odpadów.

W § 2 projektu rozporządzenia wskazano, że rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Projekt rozporządzenia w istotny sposób nie zmienia merytorycznie obowiązujących przepisów, zatem nie jest konieczne tworzenie przepisów przejściowych dla istniejących składowisk odpadów i składowiska nie muszą się dostosowywać do nowych wymagań prawa.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), w celu udostępnienia go wszystkim zainteresowanym podmiotom.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia zawiera przepisy techniczne, w związku z tym podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 z późn. zm.).

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	810368.2944786.2328970
Nazwa dokumentu	Uzasadnienie proj. rozp. ws. składowisk odpadów 11.09.2019.pdf
Tytuł dokumentu	[poprawione] Uzasadnienie proj. rozp. ws. składowisk odpadów 05.09.2019.docx
Sygnatura dokumentu	DP-WL.0230.83.2018
Data dokumentu	2019-10-21 12:16:03
Skrót dokumentu	9915DCD903D5C27D432DEE23367739BDF9484E 21
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2019-10-21 12:15:52
Podpisane przez	Sławomir Mazurek; Ministerstwo Środowiska Podsekretarz Stanu
	EZD 3.90.65.65.20575
Data wydruku:	2019-10-21 14:20:24
Autor wydruku:	Rzodkiewicz Michał